

สูตรยาฉุน ไล่แมลง

ส่วนผสม

1. ยาฉุน 1 กิโลกรัม
(หรือหากใช้ฉุนก็ลดอัตราส่วนลงมา)
2. น้ำสะอาด 15 ลิตร

วิธีทำ

แช่ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง หรือต้มน้ำให้เดือด
แล้วทิ้งไว้ให้เย็น เพื่อทำเป็นหัวเชื้อ
ผสมน้ำในอัตราส่วน 1 ต่อ 15 ลิตร
นำมาฉีดพ่นภายในคอกสัตว์
และบริเวณรอบๆ คอกสัตว์เลี้ยง
หรือพ่น/ทาบนตัวสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา 044-251822

น้ำหมักสมุนไพร ไล่แมลง

สมุนไพรในท้องถิ่น เช่น ขิง, ข่า, ตะไคร้, กระเทียม, หรือ
สมุนไพรที่รสเฝื่อน, ขม, กลิ่นฉุน นำมามากกว่า ๑ ชนิด

วิธีทำ

- พืชสมุนไพรที่สับให้ละเอียด หรือ บดแล้ว 3 กิโลกรัม
- แอลกอฮอล์หรือสุราขาว 3 ลิตร
- หมักใส่ถังที่มีฝาปิดอย่างมิดชิด ใช้ระยะเวลาหมัก 4 - 48 ชั่วโมง

วิธีใช้

น้ำหมักสมุนไพร 500 ซีซี ผสมกับน้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีดพ่นคอกสัตว์
จำพวกแมลงทุก ชนิด และช่วยป้องกัน จ้ำพวกเชื้อราแบ้ง, ราเน่าค่าง,
ได้อีกด้วย

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา 044-251822

น้ำหมัก/สารสกัด

การหมักสมุนไพรกำจัดแมลงศัตรูพืช

ส่วนผสม

- สมุนไพรในท้องถิ่น ได้แก่ ใบสะเดา บอระเพ็ด ข่าแก่ ตะไคร้หอม ผักคูน ยาสูบ รวม 5 กิโลกรัม
- เหล้าขาว 0.5 ขวด
- หัวน้ำส้มสายชู 0.5 ขวด
- น้ำสะอาด 1 ปีบ

วิธีทำ

สับหรือหั่นสมุนไพรให้ เป็นชิ้นเล็กๆ ผสมรวมกันใส่ถัง เติมน้ำสะอาดให้ท่วมสมุนไพร เติมเหล้า/หัวน้ำส้มสายชู คนให้เข้ากันปิดฝาหมักทิ้งไว้ 2 สัปดาห์ นำมาผสมกับน้ำฉีดพ่นได้

ข้อแนะนำ

- (1) ควรฉีดในช่วงเช้า ก่อน 09.00 น. หรือหลัง 4 โมงเย็น
- (2) ควรใช้สารเพิ่มประสิทธิภาพร่วมกัน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา ☎ 044-251822

สมุนไพรไล่แมลง

ยาสูบ

วิธีใช้

1. ใช้ต้นสดแก่จัด(แกนกลางมีสีน้ำตาลมากที่สุด) และใบสดแก่ บดละเอียดหรือสับเล็ก 1 กก. แช่น้ำ 20 ลิตร นาน 48 ชม. หรือต้มพอเดือดแล้วปล่อยให้เย็น ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อ 1 ลิตร/น้ำ 20 ลิตร
2. ใช้ยาเส้นหรือยาจุน 2 กก. ผสมน้ำ 100 ลิตร คนบ่อยๆ จนน้ำเป็นสีน้ำตาลไหม้ ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อล้วนๆ ไม่ต้องเจือจางน้ำ
3. ยาจุนหรือยาเส้น 1 กก. ผสมน้ำ 2 ลิตร ต้มจนเดือดนาน 30-60 นาที ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อที่ได้เจือจางน้ำ 60 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทรงพุ่มทุก 3-5 วัน

นาย พตวีร์ สมใจ
ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

Nakhon Ratchasima Provincial Livestock Office

<http://pvlo-nak.dld.go.th>

เลขที่ 6 ถนนวิเชียรสุชาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โทร 0-4425-1822 , 0-4425-9084

การทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับขับไล่แมลง

ส่วนผสม

1) จุลินทรีย์ EM	1	ลิตร
2) กากน้ำตาล	1	ลิตร
3) เหล้าขาว 28 หรือ 40 ดีกรี	1	ลิตร
4) น้ำส้มสายชูกลั่น 5%	1	ลิตร
5) น้ำสะอาด	6	ลิตร

การเตรียม

- 1) เอากากน้ำตาลผสมกับน้ำจนละลายแล้วใส่เหล้าขาวและน้ำส้มสายชูกลั่น 5 %
- 2) นำจุลินทรีย์ใส่คนจนเข้ากันดี
- 3) ปิดฝาให้สนิท หมัก ไว้ 15 วัน
- 4) ในระหว่างการหมักให้เขย่าทุกเช้า - เย็น เปิดฝาระบายก๊าซออกหลังเขย่า
- 5) ครบกำหนดก็นำไปใช้ได้ สามารถเก็บไว้ได้นาน 3 เดือน โดยเปิดฝาระบายก๊าซเป็น

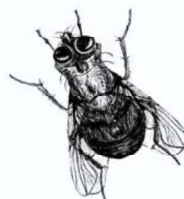
ครั้งคราว

การใช้

- 1) ใช้สเปรย์ในอัตราส่วน 10 ถึง 50 ซี.ซี. (1 - 5 ซ่อนโต๊ะ) ผสมน้ำสะอาด 5 - 10 ลิตร นำไปฉีดพ่น หรือใช้ร่วมกับ สมุนไพร เช่น สะเดา ดีปลี หรือ ตะไคร้หอม ก็ได้
- 2) ฉีดพ่นต้นไม้ทุกวัน หรือสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ตามต้องการ

นาย พศวีร์ สมใจ
ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

สมุนไพรไล่แมลง

ตะไคร้หอม

สารออกฤทธิ์ที่สำคัญได้แก่ ไซโตรเนลล
ไซโตรเนลล เจอรานีออล นอกจากนี้ยังมีสารสำคัญ
อื่นๆ คือ เจอรานีเอล ฟินีล ลิโมนีน บอร์นีออล คูมาริน

การป้องกันและกำจัดแมลง
ไล่แมลงศัตรูพืช เช่น หนอนใยผัก เพลี้ยอ่อน เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ
แมลงหวี่ขาวและแมลงในโรงเก็บ
สามารถไล่ยุงและแมลงวัน
กำจัดโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา และแบคทีเรีย

วิธีใช้

- 1) นำใบและต้นแห้งลงจนแห้ง แล้วบดละเอียด นำมาโรยโคนต้น หรือคลุกเมล็ดพืช
ใช้ไล่แมลง
- 2) ใบตะไคร้หอมบดละเอียด 400 กรัม แช่น้ำ 8 ลิตร ทิ้งไว้ค้างคืน กรองเอากากออก นำ
มาฉีดพ่น สามารถไล่หนอนใยผัก
- 3) ตะไคร้หอม 4 กิโลกรัม ผสมสะเดา 2 กิโลกรัม ต่อน้ำ 75 ลิตร สกัดโดยใช้
เครื่องสกัดสารกำจัดศัตรู พืชพลังงานแสงอาทิตย์ 1 วัน โดยใส่เมล็ดสะเดา
เมื่ออุณหภูมิของน้ำในหม้อต้มต่ำกว่า 50 องศาเซลเซียส เพื่อป้องกันการสลายตัว
ของสารอาซาไคเรค ดิน รุ่งเช้าไข่น้ำออก นำไปฉีดพ่นไล่แมลง

นาย พศวีร์ สมใจ
ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

สมุนไพรไล่แมลง

หนอนตายหยาก

สารสำคัญ

หนอนตายหยาก ประกอบด้วยสารกลุ่ม
อัลคาลอยด์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังพบสารประกอบไบเบน
ซิล สเตอโรอยด์ และสารกลุ่มโรตินอยด์

การป้องกันและกำจัดแมลง
กำจัดเห็บในวัวควาย กำจัดหนอนแมลงวัน
มีความเป็นพิษต่อลูกน้ำยุง

- 1) รากหนอนตายหยาก สับเป็นชิ้นเล็กๆ ปริมาณ 1 กิโลกรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร กวน หมักไว้ค้างคืน กรองเอาน้ำไปฉีดพ่นพืชผักที่ฉีดพ่นทุก 3-5 วัน ใช้ซ้ำให้หมดทุกครั้ง ไม่ควรเก็บไว้เพราะจะขึ้น
- 2) สกัดด้วยแอลกอฮอล์ โดยใช้ราก 100 กรัมต่อแอลกอฮอล์ 1 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1 อาทิตย์ กรองเอากากออก เมื่อนำมาใช้ให้เจือจางด้วยน้ำ (สารสกัด 15-20 ซีซี ต่อน้ำ 10 ลิตร) แล้วนำไปฉีดพ่นพืชทุก 3-5 วัน

นาย พศวีร์ สมใจ
ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

3) การควบคุมการเคลื่อนย้าย และระบบขนส่งสัตว์

กรณีฟาร์มที่พบสัตว์ป่วยต้องงดการเคลื่อนย้ายสัตว์ เนื่องจากสัตว์ดังกล่าวอาจนำพาสัตว์พาหะไปยังพื้นที่อื่น หรือเป็นพาหะแพร่เชื้อโรคต่อไปอีกได้ ดังนั้น สัตว์ที่ป่วยด้วยโรคต้องดำเนินแยกสัตว์เพื่อรักษา กางมุ้งเพื่อป้องกันแมลงพาหะ และมีการป้องกันและกำจัดแมลงดูดเลือดและสัตว์พาหะด้วยวิธีต่างๆ เพื่อลดการแพร่กระจายของโรคและการได้รับเชื้อเพิ่มเติมซึ่งส่งผลให้โรครุนแรงมากยิ่งขึ้น และกรณีสัตว์แนะนำให้ฝังกำจัดซาก

2. การรักษา

สัตว์ป่วยมักจะแสดงอาการซึม มีไข้ อุณหภูมิ 38.5 °C ขึ้นไป ในช่วงแรก หรืออาจพบอุณหภูมิสูงถึง 41 °C ดังนั้น อุปกรณ์สำคัญจำเป็นจะต้องมี ปรอทวัดไข้ สิ่งที่เขาของสัตว์สามารถสังเกตอาการสัตว์ของตนเองเบื้องต้น ดังนี้

1. วัดไข้ หากอุณหภูมิมากกว่า 38.5 °C แสดงว่าสัตว์เริ่มมีไข้
2. เช็ดตัวเพื่อลดอุณหภูมิร่างกายสัตว์
3. ให้วิตามินบำรุงช่วยเสริม
4. กรณีไข้สูง หากเช็ดตัวแล้วอุณหภูมิไม่ลดลงจำเป็นต้องให้ยาลดไข้

สัตว์ที่แสดงอาการป่วยด้วยโรคล้มปี่ สกีน พบว่าในสัตว์อายุน้อยมักจะมีโอกาสเสียชีวิตได้มากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่มักพบการติดเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อน ติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจ มีอาการหอบ และน้ำมูก ซึ่งการรักษาสัตว์ที่แสดงอาการป่วย มีไข้ พบตุ่มที่ผิวหนัง แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ลูกสัตว์หรือสัตว์อายุน้อย หมายถึงสัตว์ที่มีอายุต่ำกว่า 8 เดือน แนะนำให้ฉีดยาปฏิชีวนะ ควบคู่กับยาลดไข้ ลดอักเสบ พร้อมเสริมวิตามินบำรุงร่างกาย อาจประเมินการให้สารน้ำขึ้นอยู่กับอาการ
2. สัตว์โต หมายถึงสัตว์ที่มีอายุ 8 เดือนขึ้นไป เบื้องต้นหากพบว่ามีอาการมีไข้ และมีตุ่มเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แนะนำให้ฉีดยาลดไข้ ลดอักเสบ พร้อมเสริมวิตามินบำรุงร่างกาย ก่อนหากอาการไม่ดีขึ้นหรือเป็นรุนแรงมากขึ้นควรให้ยาปฏิชีวนะเพื่อป้องกันการติดเชื้อแบคทีเรีย

สัตว์ป่วยสามารถขับเชื้อทางสะเก็ดแผล น้ำมูก น้ำตา น้ำเชื้อ น้ำนม ดังนั้นควรมีการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อบริเวณพื้นที่เลี้ยงสัตว์ด้วย

* การใช้ยาต้องให้ตามขนาด ปริมาณ ความถี่ ตามที่คำแนะนำในการใช้ยาแต่ละชนิด *

